

KASSANDRA RY

TOIMINTAKERTOMUS 1.1.2004-31.12.2004

TOIMINTA-AJATUS

Yhdistyksen tarkoituksena on madaltaa uussuomalaisten ja eri kieliryhmiä edustavien kantasuomalaisten välisiä ennakkoluuloja ja muovata uusiutuvaa suomalaista identiteettiä taidetyön avulla. Yhdistys tarjoaa erityisesti eri kulttuuriryhmien naisille ja naistaiteilijoille tasa-arvoa edistäviä kontakteja suomalaiseen yhteiskuntaan ja mahdollisuuksia oman lahjakkuuden kehittämiseen ja hyödyntämiseen. Suuntaamalla uussuomalaisten naistaiteilijoiden vetämiä työpajoja lapsille ja nuorille yhdistys vahvistaa lasten ja nuorten identiteettiä, lisää heidän toimintavalmiuksiaan suomalaisessa yhteiskunnassa ja ehkäisee syrjäytymistä.

TOIMINTAVUOSI 2004

Yhdistyksen toiminta sekä vakiintui että laajentui voimakkaasti. Hyviksi osoittautuneita toimintamuotoja jatkettiin ja uusia kokeiltiin. Naisten monikulttuurinen taidetoiminta eteni tuloksekkaasti ja Opetusministeriöltä saatujen erityisavustusten turvin kehitettiin *Lapset yli rajojen* -projektia yhteistyössä Taikalamppuverkoston Annantalon ja Vantaan kulttuurikeskuksen kanssa ja käynnistettiin maahanmuuttajatyöille suunnattu projekti *Nuoret yli rajojen*.

Ohjelmanvälitystä tehtiin resurssien puitteissa.

Yhdistys sai vuoden alusta EU:n URBAN II -yhteisöaloiteohjelmaan projektin *Moninaiset – monta kulttuuria, yksi Suomi*, jonka esivaihe (Moninaiset I) oli 1.1. – 30.06.2004. Varsinaisen projektin (Moninaiset II) toiminta-aika on 1.7.2004 – 31.12.2006. Rahoittajia ovat EU:n lisäksi Uudenmaan liitto ja Helsingin kaupunki. *Moninaiset* toteutetaan omana kokonaisuutenaan Kontulan, Myllypuron, Vesalan, Kivikon ja Kurkimäen alueella yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Yhdistys neuvotteli intensiivisesti eri osapuolten kanssa ja sai 1.11.2004 päivänä myönteisen vastauksen projektiinsa *Monita – monikulttuuriset taiteentekijät* ESR:n Equal –kumppanuushankkeessa 2004 - 2007.

TAIDETYÖPAJAT

Naisille

Monikulttuurisen naisten *Sateenkaarikuoron* kaksituntisia harjoituksia pidettiin kerran viikossa. Kuoroa johti Veera Voima ja siihen osallistui enenevä määrä naisia, keskimäärin 20. Kuoron jäsenet ovat kotoisin mm. Brasiliasta, Indonesiasta, Kolumbiasta, Meksikosta, Nigeristä, Pakistanista, Suomesta, Turkista, Venäjältä, Virosta. Kuoro harjoitteli viikoittain, minkä lisäksi sillä oli

keväällä kaksi Eija Ahvon ja syksyllä kaksi Veera Voiman vetämää intensiiviviikonloppua, joista toisessa teatteriohjaaja Ritva Siikala antoi kuorolaisille esiintymiskoulutusta. Kuoron ohjelmistossa on sekä perinteisiä suomalaisia että eri maanosien lauluja ja niistä tehtyjä sovituksia.

Tammikuussa järjestettiin kaksi intensiiviviikonloppua teatterityöpajoja. Niissä kerättiin aineistoa näytelmään, jonka nimeksi sittemmin tuli *Aina jonkun tytär* ja kouluttiin näyttelijöitä esitykseen, joka valmistettiin syksyllä yhteistyössä Aleksanterin teatterin ja Musiikkiteatteri UIT:n kanssa. Dramaturgit Riikka Takala ja Kaisa Widenoja kirjoittivat tekstin ja Ritva Siikala ohjasi esityksen. Näyttelijöitä oli kymmenen, joista uussuomalaisia neljä. (liite1)

Tanssityöpaja *Kassandra tanssii butoa* toimi Aki Suzukin johdolla. Työpajaan osallistui 25 naista.

Naisten taidetyöpajat järjestettiin yhteistyössä kulttuurikeskus Caisan kanssa. Niiden toteutumista seurattiin kokoamalla palautteita ja arviointeja työpajojen vetäjiltä ja osallistujilta.

Lisäksi Aki Suzuki veti sunnuntaisin keväällä ja syksyllä ammattinäyttelijöille ja -tanssijoille suunnattua maksullista buto-tanssikurssia Tanssistudio Footlightin ja Teatterikorkeakoulun tiloissa. Kurssille osallistui keskimäärin 15 henkilöä.

Lapsille

Vuonna 2004 järjestettiin eritaustaisille, eri-ikäisille lapsille sekä heidän äideilleen taidetyöpajoja, joissa tanssittiin perinteisiä juutalaisia ja afrikkalaisia tansseja, tutustuttiin eteläamerikkalaisiin salsa- ja merengue -tansseihin, tehtiin savitöitä ja teatteria, rummutettiin senegalilaisittain, piirrettiin, maalattiin, laulettiin eri maiden lauluja ja leikittiin eri kulttuureiden leikkejä. Hanke tuotti 45 keskipitkää (alle 35 t vähintään 8 t/oppilas/vuosi) tai pitkää (yli 35 t/oppilas/vuosi) työpajaa. Työpajoihin osallistui 801 henkilöä eli keskimäärin jokaisessa työpajassa osallistujia oli 18. Työpajat suunniteltiin ja toteutettiin yhteistyössä Annantalon taidekeskuksen, Vantaan kulttuuripalveluiden, Kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan, Kulttuurikeskus Vuotalon, uussuomalaisten taiteilijoiden ja asiantuntijoiden kanssa.

Suuri osa työpajoista suunnattiin koululaisille ns. kymppikursseina. Kymppikurssit toteutettiin viiden viikon jaksoissa. Osallistuva luokka sai taideopetusta jakson aikana joka viikko kahden oppitunnin ajan. Työpajoja toteutettiin Helsingissä Kansainvälisessä kulttuurikeskus Caisassa, Kulttuurikeskus Vuotalossa, Nuorisotalo Merirastissa ja Vantaalla Rajakylän, Vapaalan ja Koskikujan päiväkodeissa, Variston, Viertolan ja Päiväkummun kouluissa ja konserttitalo Martinuksessa.

Työpajojen ohjaajina toimivat pääosin uussuomalaiset naistaiteilijat. Hanke työllisti 14 henkilöä lyhytaikaisesti työsuhteisiiin. Työpajojen ohjaajat olivat syntyisin Inkeristä, Kolumbiasta, Nigeristä, Romaniasta, Senegalista, Serbiasta, Suomesta, Tajikistanista, Tšetšeniasta, Ugandasta ja Venezuelasta.

Joissakin lasten taidetyöpajoissa oli kaksi ohjaajaa kahdesta eri maasta. Näin lapset olivat joka hetki tekemisessä kulttuurisen diversiteetin kanssa. He saivat kokea, että taide on tapa ylittää rajoja.

Tytöille

Saatuaan Opetusministeriöltä huhtikuussa erityisapurahan maahanmuuttajatyttöille suunnattavien taidetyöpajojen järjestämiseksi yhdistys aloitti intensiivisen neuvotteluprosessin löytääkseen oikeat yhteistyökumppanit ja oikeat paikat työpajojen toteuttamista varten. Ainoastaan tytöille suunnattujen työpajojen sijoittaminen koulujen toimintaan osoittautui vaikeaksi.

Hankkeen aikana järjestettiin eritaustaisille 13-18 -vuotiaille tytöille taidetyöpajoja, joissa mm. tanssittiin arabialaisia-, afro-, nyky-, ja street-tansseja, tehtiin teatteria, helmikoruja ja ghanalaisia koruja, päästettiin luovuus valloilleen ja rentouduttiin. Hanke tuotti 10 keskipitkää (alle 35 t vähintään 8 t/oppilas/vuosi) työpajaa. Työpajoihin osallistui 98 henkilöä eli keskimäärin jokaisessa työpajassa osallistujia oli 10. Osallistujat olivat kotoisin Afganistanista, Bosniasta, Dominikaanisesta Tasavallasta, Intiasta, Irakista, Kosovosta, kurdialueelta, Somaliasta, Sudanista, Suomesta, Venäjältä, Vietnamista ja Virosta

Työpajat suunniteltiin yhteistyössä uussuomalaisten taiteilijoiden, asiantuntijoiden, Vantaan kulttuuripalveluiden, Espoon kulttuuritoimen, maahanmuuttajajärjestöjen ja koulujen kanssa. Suunnitteluprosessi oli tärkeä osa hanketta; ennakkoluulojen muureja murrettiin ja luottamusta pohjustettiin. Hanke toteutettiin Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla.

Työpajoja pidettiin Helsingissä Tyttöjen talossa ja Narrissa, Espoossa Leppävaaran ja Mainingin kouluissa ja Vantaalla Hakunilan perhekeskuksessa sekä Havukosken nuorisotilassa ja koulussa.

Työpajojen ohjaajat olivat syntyisin Chilestä, Ghanasta, Keniasta, Nigeristä, Suomesta ja Tajikistanista .

Työskentely maahanmuuttajatyttöjen kanssa osoittautui melko vaikeaksi. Murrosikä, erilaisuus, tottumattomuus suomalaisiin toimintamuotoihin, erot kodin ja kodin ulkopuolisen kulttuurin välillä muodostavat jarruttavan kokonaisuuden, jonka rapauttamiseen menee aikaa. Parasta olisi, mikäli maahanmuuttajatyttötyöhön voitaisiin osoittaa oma projektityöntekijänsä.

Uskontotieteen opiskelija Veronika Honkasalo seurasi maahanmuuttajatyttöjen työpajoja osana opiskeluaan. (liite2)

Seuranta ja arviointi

Työpajoja seurattiin käymällä niissä sekä kokoamalla palautteita ja arviointeja sekä osallistujilta, osallistuneiden lasten luokanopettajilta, lasten vanhemmilta että Kassandran ohjaajilta. Palautteet analysointiin ja niiden perusteella järjestettiin kaikkien työpajoissa opettaneiden kesken koulutustilaisuudet 19.8. ja 20.12.2004. Työpajoja ja niiden tuotoksia dokumentoitiin valokuvin.

13.5. järjestettiin Caisassa muutamien työpajojen yhteisesitys, johon osallistui 50 katsojaa.

OHJELMANVÄLITYS

Uussuomalaisille taiteilijoille järjestettiin työtilaisuuksia välittämällä heidän ohjelmiaan eri yhteyksiin. Taideohjelmaa välitettiin Suur-Helsingin alueella vuoden aikana 19 eri tilaisuuteen, joissa oli yhteensä noin 2010 katsojaa. Hankkeeseen *Rauha maassa?* liittynyt ohjelmien välitys ei ole mukana näissä luvuissa.

Sateenkaarikuoro esiintyi toimintavuoden aikana erilaisissa tilaisuuksissa 6 kertaa, mm. Opetusministeriön kokouksessa 4.5. ja Sisäasiainministeriön kesäjuhlassa 24.8.

HANKKEET

Kansainvälinen naistenpäivä

Yhteistyössä Kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan ja maahanmuuttajajärjestöjen kanssa järjestettiin Naistenpäivän aattojuhla perjantaina 5.3. Caisan tiloissa. Myyjäiset pidettiin iltapäivällä ja iltaohjelman avasi kansanedustaja Eva Biaudet. Keskusteluosuudessa kysyttiin *Mitkä ovat naisen rajat Suomessa nyt?* Vastaajina olivat Ellen Jabai, Kulsoom Ally, Shahlan Namiq ja Habiba Ali. Taideohjelmassa kuultiin lauluja ja runoja ja nähtiin tansseja mm. Japanista, Turkista, Kreikasta, Liettuasta, Vietnamista, Karjalasta, Balkanilta, Ugandasta ja Gambiasta. Tapahtuman juonsivat Ritva Siikala ja Lilian Neo.

Seminaari kansainvälisyyskasvatuksen menetelmistä

Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa, Cassandra ry ja Taksvärkki ry järjestivät kansainvälisyyskasvatusseminaarin 1.10. 2004 klo 9-16 Caisassa. Seminaari tutustutti osanottajat kolmeen erilaiseen kansainvälisyyskasvatuksen menetelmään - monikulttuuriseen taidekasvatukseen ja Blue Eyes, Brown Eyes valta simulaatioon sekä Englannissa kouluissa käytössä olevaan Get Global -menetelmään.

Seminaariin osallistui kansainvälisyyskasvatuksen menetelmistä kiinnostuneita eri alojen opettajia, maahanmuuttajajärjestöjen ja kansalaisjärjestöjen edustajia yhteensä 50 henkilöä. Seminaari oli maksuton ja se järjestettiin Kepan kansainvälisyyskasvatusverkoston tuella.

Kaikki osallistujat olivat yksimielisiä siitä, että vastaavanlaisia seminaareja pitäisi järjestää lisää. Seminaarit ovat hyviä tilaisuuksia verkostoitua ja oppia uutta. Moni toivoi pidempää ja laajempaa kurssia, jopa kaksipäiväistä, jotta asiaan ehdittäisiin paneutua kunnolla.

Rauha maassa?

Suomen Unifem ry ja Marttaliitto ry ja Cassandra ry toteuttivat tiedotuskampanjan *Rauha maassa? - naiset rauhaa rakentamaan ja konflikteja estämään*. Sen tavoitteena oli avata kohderyhmälle YK:n

päätöslauselman 1325 sisältöä ja sitoumuksia ja tuoda erityisesti esiin naiset käyttämättömänä voimavarana konfliktien ehkäisyssä, rauhan rakentamisessa ja jälleenrakennustyössä. Tiedotuskampanjaan osallistuneet pitivät oppimispäiväkirjaa tai tekivät muistiinpanoja tilaisuuksista ja kokemuksistaan niin, että pystyivät raportoimaan niistä.

Kampanja käynnistyi Villa Salinissa pidetyllä valmennusviikonlopulla, johon osallistui Unifemin ja Marttaliiton jäseniä eri puolilta Suomea, yhdistysten toimihenkilöitä sekä Kassandran taiteilijoita. Ritva Siikala antoi tilaisuudessa unifemiläisille ja martoille esiintymiskoulutusta ja kassandralaiset esittivät hanketta varten harjoittamansa ohjelmanumerot. Unifem oli saanut Ulkoministeriöltä hankkeeseen avustusta.

Kampanjan aikana järjestettiin 24 tilaisuutta seuraavilla paikkakunnilla: Porvoo, Silja Line-risteily, Oulu, Vantaa, Helsinki, Espoo, Äänekoski, Kurejoki, Soini, Kirkkonummi, Hyvinkää, Vihti, Tikkakoski, Järvenpää, Joensuu, Tornio, Riihimäki, Helsinki, Kitee. Rauha maassa? -viestinviestinä toimi 15 marttaa ja unifemiläistä ja kuusi kassandralaista taiteilijaa. Osallistujat toteuttivat kukin 1-4 tilaisuutta. Taiteilijat osallistuivat kahdesta kymmeneen tilaisuuteen.

Tilaisuuksia pidettiin kansalaistaloilla, järjestöjen tiloissa ulkoilmatilaisuuksissa, monitoimitalossa, Naisten Laivalla, oppilaitoksissa ja kouluilla. Yleisöä tilaisuuksissa oli yhteensä 1900. Pienimmässä tilaisuudessa oli kymmenkunta kuulijaa, suurimmissa ulkoilmatilaisuuksissa arviolta 400.

Yhteistyökumppaneina tilaisuuksissa olivat kampanjajärjestöjen kanssa mm. Reilun kaupan yhdistys, NNKY, maahanmuuttajanaisryhmät, kaupungit, Keitele Jazz, Järviseudun ammatti-instituutti, Naisten valmiusliitto, kaupunkitapahtumat kuten Kirkkonummi-päivät, Mahdollisuuksien tori, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Taipaleen ala-aste, Kiteen Lukio ja Tornion humanistinen ammattikorkeakoulu.

"Itse olen oppinut tosi paljon ja olen varma että myös kuulijoittemme tiedot ovat lisääntyneet, näkemykset avautumista avartuneet ja asenteet muuttuneet positiivisemmiksi. Jos jotakin vastaavaa on tulevaisuudessa suunnitteilla niin olen innolla mukana jos niin haluatte", totesi eräs osallistuja.

Taiteen yhdistäminen viestintäviemiseen yhdisti ja kosketti ihmisiä. Osallistujat ehdottivat forum-teatterin kokeilemista ristiriitatilanteiden käsittelyssä, OAJ:n mukaan ottamista vastaaviin kampanjoihin ja eräs osallistuja ehdotti, että järjestöjen mahdolliseen tulevaan yhteistyöhön voisi kuulua esiintymisvalmennusta ja ilmaisuharjoituksia.

Moninaiset

EU:n Urban II -yhteisöaloiteohjelmaan kuuluva *Moninaiset - monta kulttuuria*, yksi *Suomi* käynnistyi esihankkeella Moninaiset I ajalla 1.1. – 30.6.2004 Projektin lähtökohtana oli kartoittaa alueella toimivien nais- ja naislapsiryhmien sekä mahdollisuuksien mukaan yksittäisten naisten tilanne, toiveet ja odotukset sekä osallistumismahdollisuudet hankkeen tapahtumiin.

Hanke otettiin innostuneesti vastaan, sillä uus- ja kantasuomalaisille naisille ja lapsille suunnattua taidetoimintaa ei juuri ollut tarjolla. Kenttätyön ansiosta saatiin arvokasta palautetta, kuten mm. sosiaaliviraston tukemien ryhmien esittämä toivomus, että Moninaiset -hanke järjestäisi heille myös ilta- ja viikonlopputoimintaa. Alueen päiväkodit toivoivat, että päiväkotikiikarit lapset

sisällytettäisiin hankkeeseen. Nämä toiveet otettiin huomioon työpajojen jatkosuunnitelmissa.

Moninaiset I -hankkeen keskeiset tapahtumat olivat *Afrotanssia äideille ja alle 7 -vuotiaille lapsille, Luovaa liikuntaa* somalialaisille naisille ja *Eteläamerikkalaisia* (salsa, merengue ja cumbia) *tansseja* naisille. Ohjaajat olivat Kolumbiasta, Nigeristä, Senegalista, Somaliasta ja Suomesta. Työpajoihin osallistui noin 120 naista ja lasta.

Moninaiset II -hankkeen tuottajana aloitti heinäkuussa Eija Tervo, joka sai vastataksaan toiminnan käynnistämisen ja kehittämisen Kassandran tuottajan Tiina Laukkasen tekemien suunnitelmien pohjalta.

Syyskaudella toteutettiin 11 naisten taidetyöpajaa, 4 yleisöluentoa, 15 päiväkotipajaa sekä yksi kulttuurityöpajakokeilu (somalinaisten juhlat). Työpajoihin sisältyi batiikkia, perinnekäsitöitä Somaliasta ja Anatoliasta, tansseja Etelä-Amerikasta, kuvataidetta, koruja helmistä, naamioita ja nykytanssiin perustuvaa liikuntaa. Erytisen suosituksi muodostui *Koruja helmistä* -työpaja, ja nopeasti kasvaneen helmikoruinnostuksen vuoksi aloitettiin apuohjaajien koulutus.

Moninaisten ohjelmaan osallistui syksyllä yhteensä noin 1290 henkilöä, joista 252 oli uussuomalaisia (n. 20%). Varsinaisiin työpajoihin osallistui 269 naista; uussuomalaisten osuus oli 29% (77). He edustivat Suomen lisäksi 12 kulttuuria (Bangladesh, Etelä-Amerikka, Japani, Latvia, Nigeria, Saksa, Senegal, Somalia, Turkki, Ukraina, Venäjä ja Viro). Naisten työpajojen lisäksi alueen päiväkodeissa toteutettiin 15 kertaa 'Taivaallinen kameli - tarinoita Somaliasta' interaktiivinen työpaja. Osallistujia oli noin 40 per esitys (uussuomalaisia lapsia keskimäärin 5 per esitys) eli yhteensä noin 600 (75 uussuomalaista).

Moninaiset järjesti marraskuussa yhteistyössä Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksen kanssa luentosarjan *Silmuja naisessa*, jossa käsiteltiin naiseutta määritteleviä käytäntöjä. Aiheina olivat *Nainen ja uskonto* (Heidi Liehu), *Nainen ja rakkaus Intian klassisessa kirjallisuudessa* (Virpi Hämeen-Anttila), *Naisiin kohdistuva väkivalta ja siitä toipuminen* (Sirpa Asko-Seljavaara) sekä *Naiset vailla tulevaisuutta* (Helena Ranta). Osallistujia oli yhteensä noin 320 (uussuomalaisia yhteensä noin 10).

Syksyn kulttuurityöpajakokeilu oli muslimien paastokauden päättävän juhlan kokeminen yhdessä somalinaisten kanssa (14.11 Kurkimäen korttelitalo). Osallistujia oli noin 100 (puolet lapsia). Suomalaisia oli mukana 10 ja somalinaisten lisäksi osallistujia oli Pakistanista ja Marokosta.

Moninaisten toiminnassa oli mukana syksyn 2004 aikana 18 ohjaajaa, kaksi lastenhoitajaa (toinen uussuomalainen) ja muutamia satunnaisia apulaisia. Ohjaajat edustivat yhdeksää eri kulttuuria (Chile, Irlanti, Japani, Kolumbia, Ruotsi, Somalia, Tanska, Turkki ja Venezuela). Lisäksi mukana oli suomalais-tansanialainen sekä inkerinsuomalainen ohjaaja.

Moninaiset osallistui syksyn aikana aktiivisesti alueen tapahtumiin sekä erilaisten naisverkostojen kokoontumisiin. Mukana oltiin muun muassa seuraavissa tapahtumissa:

7.5.	Eurooppa -päivä, Kontula
14.8	Minimaailma, Kallahti
21.-22.8	KontuFestari, Kontula (15 000 kävijää)
26.8	Taiteiden yö, Caisa

4.9	Värikäs Itä, Stoa aukio
13.9	Kansainvälisten Naisten Olohuone, Caisa (50 naista)
18.9	Myllypuro –päivä
25.9	Monikulttuurinen perhejuhla, Kontula (n. 250 vierasta)
22.-23.10	Monikulttuuriset messut, Caisa
30.10	Itä-Helsingin messut, Itäkeskus (20 000 kävijää)
9.12	Kivikon basaari, Kivikko (100 vierasta)

Moninaiset esitteli Kassandran toimintaa myös järjestämiensä näyttelyiden yhteydessä. 13.10-19.11 järjestettiin Käsitöitä Somaliasta –työpajanäyttely Kivikon terveysasemalla ja 1.-30.11 pidettiin valokuvatyöpajan sekä helmikorutyöpajan näyttely Kontulan kirjastossa.

Tapahtumia on dokumentoitu digikuvien kera nettisivuille ja KontuFestarien kanssa yhteistyössä toteutettu PoikkiTaideTeltta taltioitiin noin 40 minuutin pituiseksi DVD:ksi. Lyhyt kooste laitettiin UrbanTV:n sivuille (www.kontu.fi).

Toiminnan onnistumiseen on vaikuttanut myös hyvin toimiva ohjausryhmä, jossa Kassandran toiminnanjohtajan lisäksi on sekä alueen vaikutusvaltaisia ja hyvän verkoston omaavia henkilöitä, uussuomalaisia vaikuttajia, työpajaohjaajia, rahoittajien edustajia että muiden yhteistyössä mukana olevien projektien edustajia.

Aina jonkun tytär

Esitys *Aina jonkun tytär* rakennettiin kiinteässä yhteistyössä uussuomalaisten naisten ja teatterin ammattilaisten kanssa. Se kertoi somalialaissyntyisestä Itä-Helsingissä asuvasta työstä, joka tulee raskaaksi olematta naimisissa. Lapsen isä on karjalaistaustainen Jukka. Tekstin kirjoittaminen ja ilmaisuharjoitusten tekeminen käynnistettiin jo syksyllä 2002 Caisan kanssa järjestetyissä työpajoissa, joita veti esityksen ohjaaja Ritva Siikala. Esityksen toteuttamiseen osallistuneet henkilöt näkyvät oheisesta liitteestä. (liite 3) Toteutus tapahtui Cassandra ry:n, Aleksanterin teatterin ja Musiikkiteatteri UIT:n yhteistyönä.

Aleksanterin teatterissa oli aikavälillä 4.11.-16.11. yhteensä 14 esitystä, joissa oli yhteensä 3117 katsojaa. Esityksestä järjestettyyn keskustelutilaisuuteen kulttuurikeskus Caisassa osallistui 75 henkilöä.

Esitys sai erittäin innostuneen vastaanoton maahanmuuttajataustaisten ja heidän kanssaan työskentelevien henkilöiden piirissä. Päivälehtien arvostelut vaihtelivat lievästi ylimielisistä innostuneisiin. Nuoret somalitytöt olivat pudota tuolilta tunnistaessaan näyttämön tilanteita. Sähköposti- ja suullinen palaute oli laajaa ja kiittävä. Tasavallan presidentti puolisoineen kunnioitti ensi-iltaa läsnäolollaan ja kutsui sittemmin pääosan esittäjän Linnan itsenäisyyspäivävastaanotolle.

Somalialaisyhteisö oli alun alkaen jakautunut: osittain varovaisen, osittain avoimen kiinnostunutta, kunnes Radio Warsan Lähiradion taajuuksilla hyökkäsi esitystä ja erityisesti pääosassa esiintynyttä somalialaissyntyistä Maryan Guuledia vastaan. Radiokeskustelussa Maryan Guuledin ja esityksen väitettiin häpäisevän sekä somalialaista kulttuuria että islamia. Kukaan keskustelijoista ei ollut nähnyt esitystä.

Caisan keskustelutilaisuudessa 13.12.2004 somalialaiset esittivät kiittäviä mielipiteitä ja painottivat, että Warsanissa esitettyjä mielipiteitä kannattavat

vain harvat. Warsanin ohjelmaa seurasi huhujen, julkisuuden, uhkailujen ja pelon pariviikkoinen. Joistain esityksistä jäivät vapaalipun saaneet yllättäen pois. Varsinkin keski-ikäiset somalialaissyntyiset naiset kaikkosivat katsomosta.

Esitystä markkinoitiin erityisesti kouluille ja nuorisoryhmille. Lisäksi maahanmuuttajatyttöille ja heidän äideilleen jaettiin vapaalippuja kädestä käteen. Opetusministeriön esitystä varten myöntämän erityisavustuksen ehdoissa edellytettiin ilmaisesityksiä; niiden järjestäminen ei olisi ollut järkevää. Tilanne olisi voinut riistäytyä käsistä. Nytkin katsomoreaktiot kasvoivat joinain kertoina ennenkuulumattoman rajuiksi. Harjoituksia kävi seuraamassa parikymmentä somalialaissyntyistä nuorta ja vanhaa naista, minkä lisäksi uussuomalaiset näyttelijät saivat levittää 5 euron lippuja yhteensä 50 kappaletta.

Esitys osoittautui ajankohtaiseksi ja tärkeäksi. Tilanteet ja ajatukset, jotka rasittavat Suomen monikulttuurista tilannetta ja joista yleisesti vaietaan, nostettiin näkyviin ja samalla normalisoitiin. Uussuomalaiset nauttivat nauraessaan kantasuomalaiselle rasistille ja kantasuomalaiset tunnistivat suomalaisäidit ja -tyttäret ja somalialaisäidin kamppailun teini-ikäisten tyttäriensä kanssa.

Esityksen tiimoilta tehtiin Ghadi Boustanin ohjaama televisiodokumentti, joka on osa Kassandran Equal -hanketta MONITA ja joka lähetetään TV1:ssä vuoden 2005 lopulla.

Kokemus osoitti, että tämänkaltaisia esityksiä tarvitaan ja että on tärkeää päästää uussuomalaisia taiteilijoita valtavirtataiteen forumeille.

Monita

Yhdistys haki ja sai yhdessä STOA Itä-Helsingin Kulttuurikeskuksen, Marttaliitto ry:n, Teatterikorkeakoulun Tanssi- ja teatteripedagogiikan laitoksen ja Tuotantoyhtiö Silva Mysteriumin kanssa Equalin kumppanuushankeohjelmasta vuosiksi 2004-2005 hankkeen *MONITA – monikulttuuriset taiteentekijät*

MONITA suunniteltiin valtakunnallisesti kattavaksi.

MONITA -hankkeessa luodaan etnisiin vähemmistöihin kuuluville naisille, ennen kaikkea taiteilijoille, yhteisiä työtilaisuuksia valtaväestöön kuuluvien taiteilijoiden kanssa. Heidät saatetaan kosketukseen ja yhteisiin toimiin perinteisen naisverkoston (Marttaliitto) kanssa ja heille avataan ovet valtavirtataiteeseen Teatterikorkeakoulun tanssi- ja teatteripedagogiikan laitoksen kanssa sekä jatkuvaan ja toistuvaan kanssakäymiseen ja uusien työmuotojen luomiseen monipuolisen kulttuuritalon STOA kanssa.

MONITAssa otetaan käyttöön väline, jonka merkitys mielipidevaikuttajana on suuri. TV-osuudella on kaksi päämäärää: juhlakautena (joulu - uusi vuosi) parhaaseen katseluaikaan lähetettävä ohjelmasarja tuo naisnäkökulman monikulttuurisuuteen suuren yleisön eteen, pois marginaalista ja sarja avaa näkyvyytensä ansiosta uusia mahdollisuuksia sen tekijöille.

MONITAssa luodaan käytäntöjä joita eri yhteisöt (järjestöt, liikeyritykset, oppilaitokset) voivat soveltaa eri puolilla maata etnisiin vähemmistöihin kuuluvien naistaiteilijoiden työllistämiseksi.

MONITasta saatiin tieto marraskuun alussa ja se käynnistettiin kokoamalla ohjausryhmä ja palkkaamalla projektikoordinaattori.

Loppuvuodesta lähetettiin Opetusministeriölle suunnittelukauden tarkennettu talousarvio ja aloitettiin kumppanien kesken neuvottelut toimintojen ja talouden yksityiskohdista.

TIEDOTUS

Kevät- ja syyskauden perustoiminnasta laadittiin esitteet, minkä lisäksi painatettiin yleisesite ja oma esite *Moninaiset* –projektin syksyn toiminnasta. Nettisivuja on päivitetty ja toiminnasta ja tilaisuuksista on tiedotettu sekä sähköisesti että kirjeitse.

Teatteriesityksen yhteydessä varsinkin ruotsinkielinen lehdistö, radio ja televisio osoittivat elävää kiinnostusta Kassandran toimintaa kohtaan. *Moninaiset* –hankkeesta kirjoitettiin Itä-Helsingin lehdissä ja *Iltasanomissa*.

HENKILÖKUNTA

Yhdistyksen palveluksessa oli vuoden alusta lähtien toiminnanjohtaja, talous- ja hallintopäällikkö ja tuottaja. Yhdistyksen toiminnanjohtajana toimi Ritva Siikala. Hallinto- ja talouspäällikkönä toimi 1.1.2004 – 29.2.2004 Maija Lindroos ja 26.2.2004 lähtien Paula Sams-Nurmentaus ja tuottajana koko vuoden Tiina Laukkanen.

Kassandran tuottaja käynnisti *Moninaiset* –hankkeen. Hankkeen jatkon varmistuttua sille palkattiin 1.7.2004 lähtien oma tuottaja, joksi valittiin 72 hakijan joukosta Eija Tervo.

Toiminnanjohtaja hoiti Equalin alkuneuvottelut; jatkon varmistuttua hankkeelle palkattiin projektikoordinaattoriksi Tsui-Shan Tu 102 hakijan joukosta vuoden 2005 alusta alkaen.

Toimistossa ovat vuoden aikana työskennelleet harjoittelijoina Elina Izarra, Hanna Porvari ja Krassimira Markova-Karpinsky. Lisäksi kulttuurituotannon opiskelija Ruska Junkkari suoritti Kassandrassa marras-joulukuussa markkinointiin liittyvän työssäoppimisjakson.

Yhteensä palkkoja ja palkkioita on maksettu 76 henkilölle, joista uussuomalaisia on ollut yli puolet. Lisäksi mukana toiminnassa on ollut alihankkijoita ja talkooväkeä.

TALOUS

Raha-automaattiyhdistyksen vuodelle 2003 myöntämästä projektiavustuksesta Cassandra ry:lle Maahanmuuttajanaisten kulttuurityöprojektiin siirtyi vuodelle 2004 11 687,15 euroa ja Lapset yli rajojen –hankkeeseen 7 604,72 euroa. Toimintavuonna saatiin yleisavustuksina Helsingin kaupungilta 45 000 ja Opetusministeriöltä 35 000 euroa, jotka käytettiin lisärahoituksena Maahanmuuttajanaisten kulttuurityöprojektiin ja lasten taidekasvatusprojektiin. Lisäksi Opetusministeriöltä saatiin erityisavustusta lasten taidekasvatusprojektiin 18 000 euroa ja maahanmuuttajatyttöjen taidekasvatusprojektiin 10 000 euroa.

Yhteistyö- ja sponsorointituottoja onnistuttiin saamaan jonkin verran arvioitua enemmän. Myös ohjelmatoimiston tuottoja tuli ennustettua enemmän, jolloin tosin kulutkin kasvoivat suuremmiksi.

Näytelmään *Aina jonkun tytär* Ritva Siikalan ja työryhmän Taiteen keskustoimikunnalta ja Valtion näyttämötaidetoimikunnalta saamat apurahat, yhteensä 13 000 euroa, olivat yhdistyksen kirjanpidossa läpikulkuerä, joka maksettiin heille stipendeinä. Opetusministeriön 18 000 euron avustus näytelmään käytettiin näyttelijöiden ja muiden näytelmän tekoon osallistuneiden palkkoihin ja muihin kuluihin. Avustuksen edellyttämät vapaaliput maahanmuuttajanuorille jaettiin useisiin eri esityksiin.

Urban II –yhteisöaloiteohjelman Moninaiset –hankkeen kustannukset olivat vuoden aikana 57 308. Maksatuksessa oli vakavia viiveitä, jotka aiheuttivat syksyn aikana likviditeettiongelmia.

Yhdistys on tilikauden aikana joutunut aktiivisen toiminnan ja maksatusten viivästymisen vuoksi likviditeettiongelmissa turvautumaan lyhytaikaisiin luottoihin.

Tilivuoden tulos oli 2888,37 euroa alijäämäinen.

TOIMITILAT

Toimisto oli elokuun alkuun saakka Iso Roobertinkatu 44:ssä, josta siirryttiin Museokatu 34:ään väljempiin tiloihin. Muu toiminta on tapahtunut yhteistyökumppaneilta saaduissa tai vuokratuissa tiloissa.

HALLITUS

Hallitukseen ovat vuosikokouksen valitsemina toimintavuonna kuuluneet puheenjohtaja, kauppatieteiden maisteri, European Booksellers Federationin puheenjohtaja Doris Stockmann, varapuheenjohtaja, päivähoitoalueen päällikkö Irma Marttila sekä jäsenenä valtiotieteen kandidaatti, tutkija Kulsoom Ally, valtiotieteen maisteri, lehtori Yonca Ermutlu, maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti, kansanedustaja Heidi Hautala, näyttelijä Tiia Louste, näyttelijä, työpajaohjaaja Viola Pekkanen, toiminnanjohtaja, teatteriohjaaja Ritva Siikala, filosofian tohtori, tutkijatohtori Hanna Suutela, näyttelijä, tanssin- ja kulttuuriopettaja Fatima Usman. Hallituksen sihteerinä on toiminut hallinto- ja talouspäällikkö, kauppatieteiden maisteri Paula Sams-Nurmentaus.

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana yhdeksän (9) kertaa.

Yhdistyksen tilintarkastajina ovat toimineet toimitusjohtaja Reima Jokinen ja talouspäällikkö Ulla Hämäläinen ja varatilintarkastajana Erja Majuri.

TULEVAISUUS

Kassandran toiminnan piirissä on eri tavoin ollut lähes 10 000 henkilöä ja sen lisäksi toiminta on ollut medioissa näytävästi esillä. Kaikki vuoden aikana toteutetut toiminnot palvelivat tarkoitustaan ja osoittautuivat tärkeiksi.

Toiminta tulee seuraavina vuosina kasvamaan ennen kaikkea Monita - ja Moninaiset -hankkeiden ansiosta. Hyvin käynnistyneille Lapset yli rajojen - ja Nuoret yli rajojen -projekteille haetaan avustuksia Helsingin kaupungilta, Raha-automaattiyhdistykseltä ja Opetusministeriöltä, jotta niitä voidaan jatkaa ja kehittää. Tulokselliseksi todettu Moninaiset -hankkeen puitteissa käynnistetty taideharrastustoiminta pyritään juurruttamaan Itä-Helsingin alueelle ja varmistamaan sen jatkuminen hankkeen loputtua.

Ohjelmanvälitystoimintaa tehostetaan. MONITA -hankkeen myötä Kassandran toimintamuotoja levitetään kumppaneiden avulla valtakunnallisesti.

Sekä Helsingin kaupungilta että Opetusministeriöltä pyritään saamaan riittävä ja jatkuva perusrahoitus toiminnan turvaamiseksi ja likviditeetin varmistamiseksi EU -rahoitteisissa projekteissa.

Helsingissä, 7.4.2005